

Številka: 476-4/2023-2570-34

Ljubljana, 20. 9. 2024

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
gp.gs@gov.si

ZADEVA: Letno poročilo Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada, za leto 2023 – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi četrte in pete alineje 13. člena Zakona o javnih skladih (Uradni list RS, št. 77/08, 8/10 – ZSKZ-B, 61/20 – ZDLGPE in 206/21 – ZDUPŠOP), drugega in tretjega odstavka 210. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24), četrtega odstavka 5. člena Zakona o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/15, 177/20 – popr. in 129/22) ter v zvezi z 9.i členom Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23) in 15. členom Zakona o porabi sredstev dolgoročnih rezervacij za ekološko sanacijo (Uradni list RS, št. 59/01 in 80/04 – ZUARLPP) je Vlada Republike Slovenije na ..... seji dne .....pod točko .....sprejela naslednje

S K L E P E:

1. Vlada Republike Slovenije sprejme Letno poročilo o dejavnosti in poslovanju Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada, za leto 2023.
2. Vlada Republike Slovenije določa, da se presežek prihodkov nad odhodki leta 2023, v višini 3.000.000 EUR, nameni za povečanje sklada namenskega premoženja ostali presežek prihodkov nad odhodki leta 2023, v višini 2.372.637,35 EUR, pa ostane nerazporejen.
3. Vlada Republike Slovenije določa, da se sredstva v višini 690.475,30 EUR, ki jih je Eko sklad prejel iz stečajne mase KIK d. d., Kamnik - v stečaju namenijo za povečanje sklada namenskega premoženja.

PRILOGE:

1. Letno poročilo Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada, za leto 2023;
2. Odpravek sklepov 27. redne seje nadzornega sveta Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada, pod točko 4 dnevnega reda, ki je potekala 12. 6. 2024;
3. Poročilo nadzornega sveta Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada, o dejavnosti in poslovanju Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada, za leto 2023.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Langusova ulica 4, 1000 Ljubljana;
- Ministrstvo za finance, Župančičeva ulica 3, 1000 Ljubljana;
- Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad, Bleiweisova 30, 1000 Ljubljana

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
<ul style="list-style-type: none"> – Mag. Bojan Kumer, minister – Mag. Tina Seršen, državna sekretarka – Uroš Vajgl, državni sekretar – Mag. Teja Božovič Holc, generalna sekretarka 		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratak povzetek gradiva:		
<p>V letu 2023 je Eko sklad nadaljeval svoje poslanstvo s kreditiranjem okoljskih naložb, z dodeljevanjem nepovratnih finančnih spodbud in svetovanjem občanom ter z dejavnostjo na področju ozaveščanja javnosti o naložbah, ki prispevajo k manjšemu obremenjevanju okolja in manjši rabi energije.</p> <p>V letu 2023 je Eko sklad odobril skupaj 1.807 kreditov v vrednosti 48,7 milijonov EUR. Dodeljevanje nepovratnih finančnih spodbud je Eko sklad izvajal na podlagi sprejetega Programa za dodeljevanje nepovratnih finančnih spodbud za izboljšanje energetske učinkovitosti z namenom doseganja prihrankov energije v letu 2023 in na podlagi Odloka o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leta 2023–2026. Iz obeh virov sredstev je bilo v letu 2023 razpisanih skupaj 80,5 milijonov EUR nepovratnih sredstev, izplačanih pa 96,8 milijona EUR nepovratnih sredstev (tudi še iz razpisov preteklih let).</p> <p>Učinek vseh spodbud v letu 2023, izražen v zmanjšanju emisij CO₂, skupaj znaša 191.876 ton letno, učinek, izražen v prihrankih energije, pa znaša skupaj 549,3 GWh letno.</p> <p>V letu 2023 so prihodki Eko sklada znašali 46.637.253 evrov, odhodki pa 41.264.616 evrov. Tako je Eko sklad realiziral presežek prihodkov nad odhodki v višini 5.372.637 evrov.</p>		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih 				

oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

/

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
Predlog gradiva ni takšne narave, da bi bila potrebna predhodna objava oziroma zaradi varstva osebnih podatkov se gradivo ne objavi.	
<p>Datum objave: .....</p> <p>V razpravo so bili vključeni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nevladne organizacije, – predstavniki zainteresirane javnosti, – predstavniki strokovne javnosti, – občine in združenja občin ali pa navedite, da se gradivo ne nanaša nanje. <p>Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):</p> <p>Upoštevani so bili:</p> <ul style="list-style-type: none"> – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. <p>Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:</p> <p>Poročilo je bilo dano .....</p> <p>Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.</p>	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
<p>mag. Bojan KUMER MINISTER</p>	

OBRAZLOŽITEV

Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad (v nadaljnjem besedilu: Eko sklad), je ustanovljen na podlagi Zakona o varstvu okolja za financiranje naložb za preprečevanje, odpravljanje ali zmanjšanje obremenjevanja okolja in je pomemben izvajalec politike na področju varstva okolja v Sloveniji. S svojo dejavnostjo nudi finančno podporo uresničevanju ciljev nacionalnega programa varstva okolja in iz njega izhajajočih operativnih programov ter akcijskih načrtov ter je pomemben akter v Nacionalnem energetskega in podnebnem načrtu.

V letu 2023 je Eko sklad nadaljeval svoje poslanstvo s kreditiranjem okoljskih naložb, z dodeljevanjem nepovratnih finančnih spodbud in svetovanjem občanom ter z dejavnostjo na področju ozaveščanja javnosti o naložbah, ki prispevajo k manjšemu obremenjevanju okolja in manjši rabi energije. Na podlagi Zakona o učinkoviti rabi energije (Uradni list RS, št. 158/20; v nadaljevanju: ZURE) in Odloka o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leta 2023–2026 (Uradni list RS, št. 106/23; v nadaljevanju: Program SPS) je Eko sklad dodeljeval nepovratne finančne spodbude za različne naložbe rabe obnovljivih virov energije in večje energijske učinkovitosti in s tem prispeval k uresničevanju ciljev akcijskega načrta za energetske učinkovitost. Poleg tega je koordiniral in financiral brezplačno energetske svetovanje strankam v okviru mreže ENSVET.

Eko sklad je v letu 2023 kreditiral okoljske naložbe, ki so se nanašale predvsem na zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in blaženje podnebnih sprememb s spodbujanjem ukrepov učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije. V letu 2023 je Eko sklad odobril skupaj 1.807 kreditov v vrednosti 48,7 milijonov EUR, kar predstavlja skoraj 58 % od 83,6 milijonov EUR, kolikor je znašala skupna vrednost vseh kreditiranih investicijskih projektov. V tem obdobju je bilo podpisanih 1.206 kreditnih pogodb v skupnem znesku 35,7 milijonov EUR, od tega 59,1 % z občani, in sicer: 92,1 %, za naložbe v varstvo zraka in podnebja, 7,6 % za naložbe s področja vodnega okolja, za naložbe na področju ravnanja z odpadki pa je bilo namenjenih 0,3 % kreditnih sredstev Eko sklada.

Dodeljevanje nepovratnih finančnih spodbud je Eko sklad izvajal na podlagi sprejetega Programa za dodeljevanje nepovratnih finančnih spodbud za izboljšanje energetske učinkovitosti z namenom doseganja prihrankov energije v letu 2023 in na podlagi Programa SPS. Iz obeh virov sredstev je bilo v letu 2023 razpisanih skupaj 80,5 milijonov EUR nepovratnih sredstev, in sicer za dvig razpisanih sredstev v okviru javnih pozivov, ki so ostali v veljavi še iz preteklih let, za objavo novih javnih pozivov in za pokrivanje primanjkljaja na javnih pozivih. Poslovni načrt je bil v celoti realiziran.

Na podlagi Programa SPS je bilo tako razpisanih 46 milijonov EUR nepovratnih sredstev in sicer 10 milijonov EUR socialno šibkim za ukrepe v stavbah, 10 milijonov EUR za ukrepe učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije v stavbah, 3 milijone EUR za skoraj ničenergijske stavbe (sNES plus), za električna vozila občanov 6 milijonov EUR, 10 milijonov EUR občinam za nakup novih vozil za izvajanje potniškega prometa in 7 milijonov EUR za zamenjavo starih kurilnih naprav z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso ali s toplotnimi črpalkami za centralno ogrevanje stanovanjskih stavb.

Na podlagi sprejetega Programa za dodeljevanje nepovratnih finančnih spodbud za izboljšanje energetske učinkovitosti z namenom doseganja prihrankov energije v letu 2023 je bilo razpisanih 34,5 milijonov EUR, in sicer 3 milijone EUR za električna vozila pravnih oseb, 8 milijonov EUR za naložbe večje energijske učinkovitosti starejših stavb s tremi ali več posameznimi deli, 6 milijonov EUR poslovnim subjektom za naložbe v učinkovito rabo energije in obnovljive vire energije, 2 milijona EUR lokalnim skupnostim za nove naložbe rabe obnovljivih virov energije in večje energijske učinkovitosti stavb in 0,5 mio EUR za pilotni javni razpis, namenjen testiranju novih načinov financiranja celovitih prenov večstanovanjskih stavb – energetskega pogodbeništvu ter 15 milijonov EUR za pokrivanje primanjkljaja na javnem pozivu 74SUB-OB19.

V letu 2023 je bilo skupaj izplačanih 96,8 milijona EUR nepovratnih sredstev, od tega 62,07 milijona EUR upravičencem iz sredstev Sklada za podnebne spremembe. V tem obdobju je bilo največ sredstev izplačanih za naložbe vgradnje toplotnih črpalk za ogrevanje stavb (28,95 milijonov EUR), sledijo naložbe v naprave za samooskrbo z električno energijo (16,43 milijonov EUR) in gradnja skoraj nič energijskih stavb splošnega družbenega pomena (9,06 milijona EUR).

Skupni učinek kreditiranih naložb je zmanjšanje rabe energije za 15,3 GWh letno in zmanjšanje emisij CO₂ za 7.140 ton na leto. Naložbe, za katere so bila v letu 2023 dodeljena nepovratna sredstva, pa so prispevale k letnemu zmanjšanju rabe energije za dobrih 510 GWh in zmanjšanju emisij CO₂ za skoraj 181.472 ton. Zaradi delovanja brezplačnega svetovanja energetske svetovalcev v okviru mreže ENSVET je bilo v letu 2023 doseženih 24 GWh prihrankov energije in za 3.264 ton zmanjšanja emisij CO₂. Učinek vseh spodbud v letu 2023, izražen v zmanjšanju emisij CO₂, tako skupaj znaša 191.876 ton letno, učinek, izražen v prihrankih energije, pa znaša skupaj 549,3 GWh letno.

Eko sklad je v letu 2023 izvajal dva evropska projekta; ZERO 500 za zmanjševanje energetske revščine, kjer so kohezijska sredstva namenjena za 100 % subvencije za energetske obnove doma v predvidoma 500 gospodinjstvih z nizkimi prihodki, v drugem projektu pa kot partner sodeluje v projektu LIFE IP C4C za čim hitrejši prehod v nizkoogljično družbo.

Eko sklad je v letu 2023 skladno z ZURE nadaljeval z zbiranjem prispevka za energetske učinkovitost, zbranih je bilo 39,1 mio EUR sredstev.

Eko sklad je izvajal naloge zbiranja in upravljanja sredstev sanancin po Zakonu o rudarstvu (v nadaljevanju: ZRud-1), ki jih uporabniki rudarskih pridobivalnih prostorov vplačujejo na Eko sklad, Eko sklad pa jih hrani do končne sanacije pridobivalnega prostora. Do konca leta 2023 je bilo vplačanih skupaj 0,7 milijonov EUR sanancin.

Eko sklad je v letu 2023 nadaljeval s sofinanciranjem določenih projektov, ki so z različnimi oblikami dejavnosti informirali in ozaveščali potencialne investitorje o okoljevarstvenih ukrepih in zmanjševanju energetske revščine občanov.

V letu 2023 so prihodki Eko sklada znašali 46.637.253 evrov, odhodki pa 41.264.616 evrov. Tako je Eko sklad realiziral presežek prihodkov nad odhodki v višini 5.372.637 evrov. V skladu s 40. členom Zakona o javnih skladih (Uradni list RS, št. 77/08, 8/10 – ZSKZ-B, 61/20 – ZDLGPE in 206/21 – ZDUPŠOP) se 3 milijone evrov nameni za povečanje namenskega premoženja Eko sklada, 2.372.637,35 evrov pa ostane nerazporejen.

V letu 2023 so bila Eko skladu na podlagi Zakona o porabi sredstev dolgoročnih rezervacij za ekološko sanacijo (Uradni list RS, št. 59/01 in 80/04 – ZUARLPP) nakazana sredstva iz stečajne mase KIK d.d. Kamnik – v stečaju, v višini 690.475,30 EUR, ki se jih v skladu s 15. členom tega zakona vpiše v namensko premoženje sklada.

Ugotavljanje presežka po fiskalnem pravilu je proračunskim uporabnikom naložil Zakon o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/15, 177/20 – popr. in 129/22), in sicer na način, kot je navedeno v 9.i členu Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23). Ustvarjeni presežek se mora praviloma zbirati na ločenem računu, ker pa je izračun presežka prihodkov po fiskalnem pravilu za Eko sklad v letu 2023 negativen, Eko skladu ni treba odvajati sredstev na ločen račun.